

Innst. 334 L

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 88 L (2015–2016)

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i konkursloven mv. (grenseoverskridende insolvensbehandling)

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet legger i proposisjonen frem forslag til endringer i konkursloven og enkelte andre lover. Det foreslås en ny fjerde del i konkursloven om grenseoverskridende insolvensbehandling. Denne delen av lovforslaget har bakgrunn i professor Mads Henry Andenæs' utredning «Norsk internasjonal insolvensrett» fra 2010.

Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) har i dag ingen regler om virkningene av konkurs og gjeldsforhandlinger i utlandet, eller om utenlandske insolvensbehandlingers virkninger i Norge. Heller ikke lovvalgsspørsmålene på området er lovregulert. Konkursloven § 161 angir hvilke virkninger folkerettslige avtaler på området kan ha i Norge. Per i dag er det bare inngått én slik folkerettslig avtale – den nordiske konkurskonvensjonen. Andre staters insolvensbehandling har som utgangspunkt ikke virkning i Norge. Samtidig er næringslivet blitt stadig mer internasjonalt ved at mange driver forretningsvirksomhet i flere stater. Det vil kunne oppstå flere utfordringer ved insolvensbehandling i en slik virksomhet. Av den grunn har insolvensretten i mange stater blitt mer internasjonalt rettet. Mellom EUs stater, unntatt Danmark, gjelder Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 om konkurs (forordning (EF) 1346/2000). En ny forordning – Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2015/848 om insolvensbehandling (forord-

ning (EU) 2015/848) er vedtatt 20. mai 2015, og vil fra 26. juni 2017 erstatte dagens forordning. Insolvensforordningene omfattes ikke av EØS-avtalen. Videre har flere stater – herunder EU-stater – gitt nasjonale regler om grenseoverskridende insolvensbehandling etter mønster av UNCITRALs modellov om grenseoverskridende insolvens (Model Law on Cross-Border Insolvency) fra 1997.

Departementet foreslår at det gis regler i konkursloven om hvilke virkninger det skal ha i Norge at insolvensbehandling er åpnet i andre stater. Reglene har først og fremst som formål å legge til rette for vel fungerende avvikling av insolvensbehandling hvor skyldneren har eiendeler i flere stater. Reglene som foreslås, forutsetter at den stat der insolvensbehandling er åpnet, har tilsvarende regler om anerkjennelse av norsk konkurs.

I Andenæs' utredning foreslås det at norske myndigheter søker å inngå en avtale med EU. Departementet ser det som hensiktsmessig å avvente å forsøke å få til en eventuell avtale med EU. En rekke stater har gitt ensidige regler om anerkjennelse. At det blir vedtatt norske regler om internasjonal insolvensrett vil kunne medføre en mer velvillig holdning til norske insolvensbehandling i utlandet.

Departementet foreslår lovendringer som vil medføre at norske vernetingsregler i større grad enn i dag stemmer overens med vernetingsreglene i EUs insolvensforordninger og UNCITRALs modellov. Departementet foreslår at konkursloven § 146 endres slik at denne bare regulerer norske domstolars interne stedlige kompetanse i Norge, mens det i ny § 161 foreslås en egen bestemmelse som regulerer når norske domstoler har stedlig kompetanse til å åpne insolvensbehandling hvor skyldneren har formuesgoder i flere stater. I begge bestemmelser foreslås at det avgjørende skal være hvor skyldneren har sine hovedinteresser.

Beriktiget

Som en nyvinning i norsk rett foreslås det også å åpne for at norske domstoler på nærmere bestemte vilkår kan åpne en norsk «særkonkurs», som bare omfatter skyldnerens eiendeler i Norge og forslaget til ny § 161 annet og tredje ledd i konkursloven. Det vil bare komme på tale å åpne slik særkonkurs hvor skyldnerens «hovedinteresser» er i en annen stat og skyldneren har forretningssted og et registrert utenlandsk foretak i Norge. Er skyldnerens «hovedinteresser» i Norge, vil det eneste aktuelle være å åpne en alminnelig norsk konkurs eller gjeldsforhandling (såkalt «hovedinsolvensbehandling»). Etter forslaget skal det kunne åpnes særkonkurs i Norge både i tilfeller der det ikke er innledet insolvensbehandling mot skyldnerens samlede formue i en annen stat (lovforslaget § 161 annet ledd), og hvor slik utenlandsk insolvensbehandling er åpnet (§ 161 tredje ledd). En ordning med særkonkurser vil kunne medføre at det åpnes insolvensbehandling i skyldnerens bo i flere stater. Dette kan medføre utfordringer knyttet til å koordinere bobehandlingene. Departementet mener likevel at en slik ordning er hensiktsmessig for å kunne ivareta norske interesser der hvor skyldneren har sine «hovedinteresser» i en annen stat. For å avdempe eventuelle uheldige virkninger av at det åpnes flere insolvensbehandlinger, foreslås det regler om samordning mellom boene, se lovforslaget §§ 173 og 174. Samtidig foreslås begrensninger med hensyn til hvem som kan begjære slik konkurs.

Departementet foreslår også en endring i konkursloven § 145 som gir norsk bobehandlingsdomstol myndighet til å behandle krav om omstøtelse mot en person eller virksomhet som har alminnelig verneting i utlandet.

Departementet går inn for at utenlandske insolvensbehandlinger – forutsatt at de oppfyller visse kriterier – umiddelbart og automatisk skal anerkjennes her i landet, se lovforslaget §§ 163, 164 (om utenlandsk hovedinsolvensbehandling) og 168 (om utenlandsk særinsolvensbehandling). I dette ligger det i det vesentlige at skyldneren taper rådigheten over sine eiendeler i Norge, og at enkeltforfølgende fordringshavere må respektere den utenlandske insolvensbehandlingen. Blir utenlandske insolvensbehandlinger anerkjent i Norge, krever det at rettsstillingen til norske aktører blir iaktatt annerledes enn ved norske konkurser. Dette har sammenheng med at norske aktører ikke får samme kjennskap til utenlandske insolvensbehandlinger som de får til norske insolvensbehandlinger. Departementet går inn for at det utenlandske boet bare kan få stilling overfor skyldnerens enkeltforfølgende fordringshavere og medkontrahenter tilsvarende et norsk bo dersom den utenlandske insolvensforvalteren kunngjør insolvensbehandlingen i Norge. Hjemler for kunngjøring

og registrering av den utenlandske bobehandlingen i norske registre foreslås i lovforslaget § 172.

Departementet foreslår at boets beslagsrett og skyldnerens rådighet under insolvensbehandlingen skal reguleres av åpningsstatens rett, se lovforslaget § 164. Når det gjelder hvilke øvrige virkninger den utenlandske insolvensåpningen skal ha for skyldnerens eiendeler, går departementet inn for at dette reguleres av norsk rett, med enkelte særlige tilpasninger. Dette skyldes særlig hensynet til forutberegnelighet for skyldnerens enkeltforfølgende fordringshavere og medkontrahenter her til lands.

Også enkelte andre insolvensrettslige avgjørelser enn åpning av insolvensbehandling foreslås å ha visse virkninger i Norge og skal kunne tvangsfullbyrdes her, se lovforslaget § 167. Departementet foreslår videre lovregler om utenlandsk insolvensbehandlings betydning for verserende rettsaker i Norge, betydningen for uberettiget oppfyllelse til skyldneren av fordringer som tilkommer et utenlandsk bo, og betydningen for arbeidsforhold, se lovforslaget §§ 165, 166 og 169.

Reglene om anerkjennelse av utenlandske insolvensbehandlinger nødvendiggjør dessuten en nærmere regulering av den utenlandske insolvensforvalterens rettsstilling, se lovforslaget § 171.

Som en sikkerhetsventil foreslår departementet at utenlandske insolvensbehandlinger ikke skal ha virkninger i Norge der dette vil stride mot grunnleggende prinsipper i norsk rett, se lovforslaget § 170.

Departementet foreslår at tvisteloven § 4-4 endres slik at alminnelig verneting for uregistrerte virksomheter og sammenslutninger skal være der hvor styrets sete er. For det tilfellet at dette ikke kan påvises, foreslår departementet at slike virksomheter skal ha verneting samme sted som den person stevningen skal forkynnes for. Boer foreslås å ha verneting i den rettskrets hvor de behandles.

For departementets vurdering av økonomiske og administrative konsekvenser for det private og for det offentlige, vises det til kapittel 11 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Kari Henriksen, Vegard Grøslie Wennesland og Lise Wiik, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og fung. leder Anders B. Werp, fra Fremskrittspartiet, Dagfinn Henrik Olsen og Ulf Leirstein, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til prop. 88 L (2015–2016) Endringer i konkursloven mv. (grenseoverskridende insolvensbehandling). Bak-

grunnen for forslagene er professor dr. juris Mads Henry Andenæs sin utredning vedrørende «Norsk internasjonal insolvensrett» som Justisdepartementet ba om i brev av 16. februar 2009.

Komiteen viser til at utredningen påpeker flere svakheter ved dagens regler om norsk internasjonal insolvensrett sett i lys av internasjonal rettsutvikling. Blant annet gjelder dette at reglene om norsk insolvensjurisdiksjon er uklare, og at de insolvensrettslige lovvalsreglene er lite utviklet. Det påpekes i tillegg at Norge i liten grad har søkt å sikre norsk insolvensbehandling virkning i andre stater gjennom konvensjoner og derfor er avhengig av at andre stater ensidig anerkjenner norsk insolvensbehandling. Komiteen viser til at det ikke er adgang til å åpne norsk insolvensbehandling som er territorielt begrenset til skyldnerens formue i Norge (særinsolvensbehandling/særkonkurs), og det finnes ikke regler om koordinering av insolvensbehandlinger som er åpnet i forskjellige stater. Komiteen viser til at utredningens konklusjon er at kombinasjonen av den rettslige og faktiske utviklingen skaper behov for en reform av norsk internasjonal insolvensrett. Komiteen viser videre til at de fleste høringsinstanser som har uttalt seg, gir uttrykk for at det er behov for en reform av norsk internasjonal insolvensrett.

Komiteen viser til at departementet er enig med utrederen og høringsinstansene i at det er behov for en reform av norsk utenlandsk insolvensrett. Et stadig økende internasjonalt samarbeid tilsier at det gis lovregler på dette området. Komiteen er enig i Konkursrådets syn om at et norsk regelverk på dette området er ønskelig for at Norge skal være en attraktiv stat å investere i, og for å bedre mulighetene for at norske konkursboer skal få assistanse i utlandet.

Komiteen viser til at det per i dag bare er inngått én folkerettslig avtale – den nordiske konkurskonvensjonen. Andre staters insolvensbehandlinger har i utgangspunktet ikke virkning i Norge. I EU finnes en forordning om insolvensbehandling, men denne faller ikke inn under EØS-avtalens virkeområde. Komiteen viser til at flere EU-stater i tillegg har gitt nasjonale regler om grenseoverskridende insolvensbehandling etter mønster av UNCITRALs modellov om grenseoverskridende insolvens fra 1997.

Komiteen viser til at departementet foreslår at det gis regler i konkursloven om hvilke virkninger det skal ha i Norge at insolvensbehandling er åpnet i andre stater. Formålet med disse reglene vil være å legge til rette for velfungerende avvikling av insolvensbehandlinger hvor skyldneren har eiendeler i flere stater.

Komiteen viser videre til at departementet foreslår lovendringer som vil medføre at norske vernetingsregler i større grad enn i dag stemmer overens

med vernetingsreglene i EUs insolvensforordninger og UNCITRALs modellov.

Komiteen registrerer at departementet foreslår at konkursloven § 146 endres slik at denne bare regulerer norske domstolars interne stedlige kompetanse i Norge, mens det i ny § 161 foreslås en egen bestemmelse som regulerer når norske domstoler har stedlig kompetanse til å åpne insolvensbehandling hvor skyldneren har formuesgoder i flere stater.

Komiteen viser så til departementets forslag om at norske domstoler på bestemte vilkår skal kunne åpne en norsk «særkonkurs» som bare omfatter skyldnerens eiendeler i Norge under forutsetning av at skyldnerens hovedinteresser er i en annen stat. Er skyldnerens hovedinteresser i Norge, vil alminnelig norsk konkurs eller gjeldsforhandling benyttes. Komiteen viser til at dette vil være en nyvinning i norsk rett. Hensynet bak forslaget er at norske interesser skal ivaretas også i de tilfeller der skyldneren har sine hovedinteresser i utlandet. Komiteen viser til at departementet også foreslår nye regler om samordning mellom konkursboene i de ulike stater for å avdempe eventuelle utfordringer med å koordinere bobehandlingene.

Komiteen registrerer at det også foreslås en endring i konkursloven § 145 som gir norsk bobehandlingsdomstol myndighet til å behandle krav om omstøtelse mot en person eller virksomhet som har alminnelig vernetings i utlandet.

Komiteen viser til slutt til at departementet går inn for at utenlandske insolvensbehandlinger automatisk og umiddelbart skal anerkjennes her i landet med de endringer og tilpasninger dette krever.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i konkursloven mv.
(grenseoverskridende insolvensbehandling)

I

I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs gjøres følgende endringer:

§ 145 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder selv om boets motpart har alminnelig vernetings i utlandet.

§ 146 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Har norske domstoler myndighet etter § 161 første ledd, og skyldnerens virksomhet er registrert i

Foretaksregisteret, hører behandlingen under tingretten i den rettskrets hvor skyldneren har sine hovedinteresser. Er skyldnerens virksomhet ikke registrert i Foretaksregisteret, hører behandlingen under tingretten i den rettskrets hvor skyldneren har verneting etter tvisteloven § 4-4 og § 4-3 annet ledd.

Ny fjerde del skal lyde:

Fjerde del. Grenseoverskridende insolvensbehandling mv.

§ 161 Tingrettens stedlige kompetanse i internasjonale forhold

Gjeldsforhandling eller konkurs som omfatter skyldnerens samlede formue, kan bare åpnes i Norge hvis skyldneren har sine hovedinteresser her. Med mindre noe annet godtgjøres, anses selskaper og andre upersonlige rettssubjekter for å ha sine hovedinteresser i den registrerte hjemstaten, eller i mangel av slik, den vedtektsbestemte hjemstaten.

Er skyldneren et norskregistrert utenlandsk foretak med hovedinteresser i en annen stat, og det der ikke er åpnet insolvensbehandling som nevnt i første ledd, kan tingretten i en rettskrets hvor skyldneren har forretningssted, åpne konkurs som omfatter foretakets formue i Norge (særkonkurs) dersom

- a) lovgivningen i den staten hvor skyldneren har sine hovedinteresser, ikke tillater at det der åpnes insolvensbehandling som omfatter skyldnerens samlede formue, eller
- b) det begjæres av en fordringshaver som har sin bopel, sitt sedvanlige oppholdssted eller sitt hjemsted i Norge, eller som har en fordring som utspringer av eller har forbindelse med skyldnerens forretningsvirksomhet i Norge.

Er skyldneren et norskregistrert utenlandsk foretak med hovedinteresser i en annen stat, og det der er åpnet insolvensbehandling som nevnt i § 163 første ledd i foretaket, kan tingretten i en rettskrets hvor skyldneren har forretningssted, på begjæring av den utenlandske insolvensforvalteren eller en fordringshaver som nevnt i annet ledd bokstav b åpne konkurs som omfatter foretakets formue i Norge.

Har flere tingretter kompetanse etter annet eller tredje ledd, hører behandlingen under tingretten som først mottar begjæring om konkurs. § 146 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 162 Hvilke rettsregler som kommer til anvendelse for norsk særkonkurs

For konkurs som nevnt i § 161 annet og tredje ledd gjelder norsk lov med de begrensninger som følger av loven her og av at behandlingen bare omfatter skyldnerens eiendeler i Norge.

For konkurs etter § 161 annet ledd gjelder §§ 60 til 63 tilsvarende så langt de passer. Konkurs etter

§ 161 tredje ledd kan åpnes uavhengig av skyldnerens insolvens. Eventuell begjæring om tvangsakkoord under konkurs som nevnt i § 161 annet og tredje ledd må fremsettes av insolvensforvalteren for hovedinsolvensbehandlingen.

§ 163 Hvilke utenlandske hovedinsolvensbehandlinger som har virkninger i Norge

Åpning av en utenlandsk insolvensbehandling som omfatter skyldnerens samlede formue, har slik virkning i Norge som angitt i §§ 164 til 166, dersom

- a) den er åpnet der skyldneren har sine hovedinteresser,
- b) den er kollektiv,
- c) den medfører at skyldneren helt eller delvis mister rådigheten over sin formue,
- d) det er utnevnt en person eller organ med oppgave å forvalte eller realisere skyldnerens aktiva eller å føre tilsyn med forvaltningen av skyldnerens aktiva og interesser (insolvensforvalter),
- e) skyldneren er en juridisk person, og
- f) insolvensbehandlingen er åpnet i en stat som etter sin nasjonale rett anerkjenner tilsvarende insolvensbehandling åpnet i Norge.

Første ledd gjelder ikke for insolvensbehandling i kredittinstitusjoner, forsikringsforetak, pensjonsforetak, verdipapirforetak og andre foretak omfattet av direktiv 2001/24/EF, UCITS-fond og alternative investeringsfond når insolvensbehandlingen er åpnet i en stat som er omfattet av Europaparlamentets og Rådets forordning 2015/848. For insolvensbehandling som er åpnet i andre stater, gjelder første ledd ikke for insolvensbehandling i banker, andre kredittinstitusjoner, pensjonsforetak og forsikringsselskaper.

Departementet kan i forskrift gi regler om unntak for utenlandsk insolvensbehandling som nevnt i første ledd, herunder regler som utfyller, presiserer eller gjør unntak fra reglene i annet ledd.

§ 164 Utenlandsk hovedinsolvensbehandlings virkninger for eiendeler i Norge

Utenlandsk insolvensbehandling som nevnt i § 163 første ledd har samme virkning for skyldnerens rett til å råde over sine eiendeler i Norge som insolvensbehandlingen har i den staten der den er åpnet. Det samme gjelder omfanget av det utenlandske boets beslagsrett overfor skyldneren. For øvrig kommer skyldnerens eiendeler i Norge i samme stilling ved slik insolvensbehandling som ved gjeldsforhandling eller konkurs som åpnes her, likevel slik at

- a) frivillig rettsstiftelse i eiendeler i Norge står seg overfor insolvensbehandlingen dersom slik rettsvernsakt som sikrer rettsstiftelsen vern ved norsk gjeldsforhandling eller konkurs, er besørget senest dagen før kunngjøring i Norge, og erver-

veren ikke kjente eller burde kjenne til den utenlandske insolvensbehandlingen,

- b) frisdagen ved omstøtelse anses å være dagen åpningen av den utenlandske insolvensbehandlingen kunngjøres i Norge, og
- c) rettsvernet panterett, tilbakeholdsrett og annen sikkerhetsrett i eiendeler som tilhører skyldneren, og som befinner seg i Norge ved åpningen av insolvensbehandlingen, ikke berøres, med mindre boet har rett til omstøtelse.

Norsk rett avgjør også

- a) om en frivillig rettsstiftelse har rettsvern overfor en utenlandsk insolvensbehandling som omhandlet i § 163 første ledd, dersom eiendelen befant seg i Norge på tidspunktet for rettsstiftelsen,
- b) om en frivillig disposisjon kan omstøtes ved utenlandsk insolvensbehandling som omhandlet i § 163 første ledd, dersom eiendelen befant seg her på tidspunktet for disposisjonen,
- c) om skyldnerens medkontrahent overfor det utenlandske boet har rett til å stanse, heve eller holde tilbake egen ytelse, dersom den aktuelle eiendelen befant seg her da beføyelsen ble påberopt. Det samme gjelder ved salgspant og rett som likestilles med salgspant.

Første ledd er ikke til hinder for åpning av konkurs som omhandlet i § 161 tredje ledd, og gjelder med de begrensninger som følger av slik konkurs eller av konkurs som nevnt i § 161 annet ledd.

§ 165 *Utenlandsk insolvensbehandlings virkning for verserende tvistesaker*

Utenlandsk insolvensbehandling som nevnt i § 163 har samme virkning for verserende tvistesaker i Norge som norsk insolvensbehandling.

§ 166 *Utenlandsk hovedinsolvensbehandlings virkning ved uberettiget oppfyllelse eller påbud til skyldneren*

Ved oppgjør i Norge av en fordring som tilkommer utenlandsk bo som nevnt i § 163 første ledd, kan boet bare påberope at skyldneren er uberettiget til å ta imot oppfyllelse dersom vilkårene i § 100 annet ledd er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved avgivelse av påbud som nevnt i § 100 annet ledd. § 100 tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 167 *Virkninger av og fullbyrdelse av utenlandske insolvensrettslige avgjørelser*

Utenlandsk rettsavgjørelse som treffes i forbindelse med eller er nært knyttet til insolvensbehandling som nevnt i § 163 første ledd, og som ikke er i strid med §§ 164, 166 og 169, er bindende i Norge på samme måte som i åpningsstaten, og kan fullbyrdes her. Det samme gjelder utenlandsk rettsavgjørelse om rådighetsforbud som treffes etter at begjæring om

åpning av insolvensbehandling som nevnt i § 163 første ledd er fremsatt, men før den er avgjort.

§ 168 *Utenlandsk særinsolvensbehandlings virkninger i Norge*

Eiendeler som inngår i en utenlandsk insolvensbehandling som bare omfatter skyldnerens eiendeler i åpningsstaten, og som oppfyller vilkårene i § 163 første ledd bokstav b, c, d, e og f, omfattes ikke av gjeldsforhandling eller konkurs etter loven her.

Det kan ikke tas utlegg i eiendeler som omfattes av det utenlandske insolvensbeslaget, og som uberettiget er bragt til Norge etter boåpningen.

§ 164 første ledd tredje punktum bokstav b og annet ledd bokstav b gjelder tilsvarende for krav om omstøtelse fra det utenlandske boet, likevel slik at frisdagen ved omstøtelse anses å være dagen for åpningen av insolvensbehandlingen.

§ 167 gjelder tilsvarende så langt den passer.

§ 169 *Utenlandsk insolvensbehandlings virkninger for arbeidsforhold*

Utenlandsk insolvensbehandlings virkninger for arbeidsforhold avgjøres av den stats lovgivning som gjelder for arbeidsforholdet.

§ 170 *Virkninger i strid med grunnleggende prinsipper i norsk rett (ordre public)*

Utenlandsk insolvensbehandling og avgjørelse som nevnt i § 167 har bare virkning i Norge så langt det ikke leder til et resultat som er uforenlig med grunnleggende prinsipper i norsk rett.

§ 171 *Utenlandsk insolvensforvalters rettsstilling*

En insolvensforvalter for utenlandsk insolvensbehandling som nevnt i § 163 første ledd har samme rettigheter og myndighet som tilsvarende gjeldsnemnd eller bostyrer etter norsk rett, såfremt dette ikke er i strid med § 164.

I forbindelse med beføyelser i Norge på vegne av det utenlandske boet kan utenlandsk insolvensforvalter avkreves en bekreftet kopi av oppnevningen eller en attest utstedt av oppnevningsorganet om oppnevningen. Er det tale om å gjøre gjeldende virkninger som nevnt i §§ 164 til 166, kan insolvensforvalteren avkreves en attest fra organet som har åpnet den utenlandske insolvensbehandlingen om at insolvensbehandlingen er av en slik art som nevnt i § 163 første ledd eller § 168. Det kan avkreves bekreftet oversettelse av slike dokumenter til norsk.

§ 172 *Kunngjøring og registrering av utenlandsk insolvensbehandling mv.*

En insolvensforvalter for utenlandsk insolvensbehandling som omfatter skyldnerens samlede for-

mue, kan kreve kunngjøring i Norge av at insolvensbehandling er åpnet. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om innholdet i og gjennomføringen av kunngjøringen og om sletting av elektronisk lagrede opplysninger.

En insolvensforvalter for utenlandsk insolvensbehandling som omfatter skyldnerens samlede formue, kan kreve at åpningen av insolvensbehandlingen registreres i norske registre. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om slik registrering, herunder om hvilke registre slike opplysninger kan kreves registrert i, om fremgangsmåten ved registrering, om plikt for insolvensforvalteren til å slette registrerte opplysninger og om fremgangsmåten ved sletting.

En fordringshaver kan kreve slike tiltak som nevnt i § 75 tredje ledd for utenlandsk rådighetsforbud som nevnt i § 167 annet punktum. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om registrering og sletting av utenlandske sikringsavgjørelser.

§ 173 *Samarbeid mellom norske og utenlandske insolvensforvaltere*

Norsk gjeldsnemnd eller bostyrer skal på begjæring gi insolvensforvalter for utenlandsk insolvensbehandling som gjelder samme skyldner, opplysninger om alle forhold som kan være av betydning for den utenlandske insolvensbehandlingen, såfremt dette ikke er i strid med § 160.

Norsk gjeldsnemnd eller bostyrer plikter, så langt det er i bobehandlingenes interesse, å samarbeide med insolvensforvalteren for utenlandsk insolvensbehandling som gjelder samme skyldner.

Bostyrer i konkurs som nevnt i § 161 annet og tredje ledd skal gi en insolvensforvalter for utenlandsk hovedinsolvensbehandling anledning til å fremsette forslag om realisering eller anvendelse av eiendelene som inngår i den norske konkursen.

§ 174 *Fordringshavernes stilling der skyldneren er under insolvensbehandling i flere stater*

En fordringshaver kan anmelde sin fordring i norsk gjeldsforhandling eller konkurs etter loven her selv om den også anmeldes i utenlandsk insolvensbehandling som gjelder samme skyldner.

En insolvensforvalter for utenlandsk insolvensbehandling kan anmelde en fordring som er anmeldt i denne i norsk gjeldsforhandling eller konkurs etter

loven her som gjelder samme skyldner, hvis fordringshaveren ikke har motsatt seg dette eller trukket anmeldelsen av fordringen tilbake.

En fordringshaver som har oppnådd dividende i en utenlandsk insolvensbehandling, deltar først i utlodningen i norsk konkurs når fordringshavere med samme prioritet i den norske konkursen har oppnådd tilsvarende dividende i denne.

Dekkes alle fordringer i slik konkurs som nevnt i § 161 annet og tredje ledd fullt ut, skal bostyrer overføre overskuddet til insolvensforvalteren for den insolvensbehandlingen som omfatter skyldnerens samlede formue, såfremt denne ikke er avsluttet.

§ 175 *Forholdet til den nordiske konkurskonvensjonen*

Reglene i konvensjon 7. november 1933 mellom Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige om konkurs går i forholdet til konvensjonsstatene foran reglene i fjerde del i loven her.

Nåværende §§ 161 og 162 blir §§ 176 og 177 i fjerde del.

II

I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister skal § 4-4 fjerde, femte og nytt sjette ledd lyde:

(4) Staten har alminnelig verneting i Oslo. Fylkeskommuner, kommuner og samkommuner har alminnelig verneting der hovedadministrasjonen *ligger*.

(5) Virksomheter eller sammenslutninger uten alminnelig verneting etter tredje og fjerde ledd har alminnelig verneting *der styret har sitt sete, eller der slikt ikke kan påvises, samme sted som den person stevningen skal forkynnes for*.

(6) *Boer har alminnelig verneting i den rettskrets hvor de behandles.*

III

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Loven gjelder for utenlandsk insolvensbehandling som åpnes etter ikraftsettingen. Departementet kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

Oslo, i justiskomiteen, den 31. mai 2016

Anders B. Werp

fung. leder

Peter Christian Frølich

ordfører

